

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-79(3)/09

Warszawa, 21 kwietnia 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów **stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy:

- o **finansowaniu Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie z budżetu państwa (druk nr 1411).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rady Ministrów wobec poselskiego projektu ustawy o finansowaniu Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie z budżetu państwa (druk nr 1411).

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej co do zasady nie jest przeciwny wprowadzeniu regulacji zaproponowanej w poselskim projekcie ustawy o finansowaniu Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie z budżetu państwa i uważa, że należy kontynuować nad nim prace legislacyjne. Kontynuowanie nad nim prac parlamentarnych wymaga jednocześnie wprowadzenia kilku dodatkowych, a właściwie poprzedzających niniejszą regulację rozwiązań.

W opinii Rady Ministrów wprowadzenie projektowanej regulacji powinno być poprzedzone zawarciem odpowiedniej umowy pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Świętym Soborem Biskupów Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Obecnie rząd przygotowuje projekt takiej umowy.

Podstawowym aktem prawnym regulującym status Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, a tym samym jego osób prawnych, czyli również Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie jest ustawa z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287, z późn. zm.). Ustawa ta określa sposób prowadzenia przez Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny szkół wyższych oraz zasady kształcenia w Prawosławnym Seminarium Duchownym.

Zasady finansowania uczelni publicznych określa ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy, z budżetu państwa uczelnie publiczne otrzymują dotacje m.in. na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych (pkt 1). Osoby pobierające naukę w szkołach zakładanych przez Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, w tym osoby kształcące się w Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie, nie posiadają uprawnień studentów uczelni działających na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym.

Poselski projekt ustawy wprowadza nowe rozwiązanie obejmujące finansowanie Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie z budżetu państwa. W art. 1 stanowi, że ww. Seminarium otrzymuje dotacje i inne środki z budżetu państwa na zasadach określonych dla uczelni publicznych, z wyjątkiem finansowania kosztów realizacji inwestycji budowlanych.

Projektodawca w uzasadnieniu projektu powołuje się na konstytucyjną zasadę równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych (art. 25 ust. 1 Konstytucji RP), wyrażoną również w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, wskazując na widoczne w ostatnich latach uprzywilejowanie przez Państwo Polskie katolickiego szkolnictwa wyższego. Jako przykład podaje finansowanie z budżetu państwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie. Ustawy dotyczące finansowania czterech pierwszych katolickich szkół kościelnych mają umocowanie w art. 15 ust. 3 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318) – umową tą Państwo Polskie zobowiązało się do dotowania Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Papieskiej Akademii

Teologicznej oraz do rozważenia udzielania pomocy finansowej odrębnym wydziałom, czyli np. Papieskiemu Wydziałowi Teologicznemu we Wrocławiu i w Warszawie. Finansowanie Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” wynika natomiast m.in. z przyznania studentom katolickich szkół kościelnych, czyli również studentom Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” uprawnień studentów uczelni działających na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym.

Prawa studentów uczelni działających na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym przyznano studentom katolickich szkół wyższych na mocy umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół Katolicki, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych, oraz w sprawie trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły wyższe (Dz. U. 1999 r., Nr 63, poz. 727). W przypadku Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego nie została do tej pory zawarta podobna umowa regulująca kwestię prawosławnego szkolnictwa wyższego. Brak jest również w ustawie z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego analogicznego zapisu przyznającego studentom Prawosławnego Seminarium Duchownego oraz innych szkół wyższych zakładanych przez Święty Sobór Biskupów uprawnienia studentów uczelni publicznych. Ustawa z dnia 4 lipca 1991 r. w art. 19 ust 4 stanowi jedynie, że Prawosławne Seminarium Duchowne w Warszawie jest wyższą szkołą teologiczną uprawnioną do nadawania absolwentom tytułu zawodowego licencjata teologii prawosławnej. Tytuł ten jest równoważny z tytułem zawodowym licencjata nadawanym przez państwowe szkoły wyższe.

W związku z powyższym koniecznym jest wprowadzenie w ustawie z dnia 4 lipca 1991 r. odpowiedniego zapisu przyznającego studentom Prawosławnego Seminarium Duchownego uprawnienia studentów uczelni publicznych, bądź zawarcie pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Świętym Soborem Biskupów umowy (o której mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym) regulującej kwestię prowadzenia przez Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny szkół wyższych oraz określającej status studentów takich szkół, podobnie jak to miało miejsce w przypadku katolickiego szkolnictwa wyższego.

Niezależnie od powyższego do projektu ustawy nie przedstawiono stanowiska Świętego Soboru Biskupów w przedmiocie projektowanego aktu prawnego. Zgodnie natomiast z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, wszelkie problemy w stosunkach między Państwem a Kościołem powinien rozpatrywać Wspólny Zespół Przedstawicieli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Świętego Soboru Biskupów, na zasadzie parytetu działający na podstawie ww. przepisu oraz porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Świętym Soborem Biskupów z dnia 26 września 2007 r.